

Kuulutuste hinnad:
 Kuulutuse kiljel 3 mtr. m/m
 Etimekel 3 " "
 Ehem. kiljebel 6 " "
 Rohaotfin. kuulutused 75%
 odavamad.
 Erilistööd, mis alla lise kirja-
 tuuspooga la. tarvitamata jään-
 nad, alati ei hake. Suuremad
 kirjatuud teadetakse ainult lise
 tagasi. Ial sellist mart taajas.
 Kirjatuudet pead saantja täiesti
 nimit la seorsid end olemas.

XIII ansiafrit.

pildil „Reelatud mili“ ilusalt, 6 osas, Marie Diksi romaani järel. Osa võtawad: kuulus ilubus näitlejanna Caterina Mal-Donald naise osas. 2. Rena näitlejanna Gritsi Bruner armuke's osas. 3. Kuulus näitleja Jean Golt Lord Roa seaduslike mehe osas. 4. Kuulus näitleja Milton Sils reisisja osas. 1 jagu: Armastusteta abielu. 2 j.: Minemiku marjub. 3 j.: Noorpaari meeliku. 4 j.: abielu on müstiline ühisus, tahe südame piltha sõdumine ätge armastuleja. 5 j.: Kes ilma patuta — wiska ta peale kwiiga. 6 jagu: Ja õnne päite walgustas elu. **Ameerika komöödia 2 jao.** Oa võtawad tuntud loomikid. Wike laadab trio. **Ulgas Tell 5.** Blafide hinnad harilikud 25—30 m. Kassja on awatud kuni tella 10 õht.

Viimased päevad on Tell võimalus arvustada, mis on parem fas „**Dhbarry**“ või „**Anna Dolein**“. Üleilmine tuntud pilt. E. Põlthi lastus, peafades **E. Sanius ja Senny Porten**. Drama on Inglise ajaloost, intriigi Inglise kuningas Heinrich VIII lossis. 1921 a. parem hooaja pilt. Anna Dolein oli kõige vägevam naisterahvas Inglismaal, kuid ta tabas samasugune saatus kui Madam Dhbarrynt. — Pilti saadab parem salongorfeester hra Westmanni juhatajal, etaldis väljalatutud repetiitaraiga. Plati hinnad harilikult 25—90 m. Algas kell 5, pühap. 1. 3. Kasja on avatuks kuni 1. 10 õhtul

GA. London, 23. apr. Shantungis
mäed, et toetada Hiina wabameelsel jaapani-
wastast juhti Wu-Pei-Gu'd, on Tien-Tsin-
Pukumi raudteel roopad selme penikoorma
lauguselt üles totnud. Tema Nukbena
wastane Cheng-Tsing toetab, ja kawatse-

Jaapanile aramüümise üle. —ci—

— 00 —

Riigilogu koostumise puhul.

Riigilogu astub pärast lühemat vahe- aega täna jälle tööle.

Loomulik on, et sel puhul iga mõtleja ko- danik küsib: misjuures asjad siis sellel eel- oleval istungjärgul kõige pealt päemaforda tulevad ja kõige pealt läbi viiakse mita?

Siin ei saa otsekohe ütlemata jätta, et meie seadusandlus ja seadusandluse alustuse töö kavalinduselt on kannatav.

Oige ju on, et Riigikogu oma ülesan- net täites riigile põhiseaduse andis ja meie majandusliku mahajätmise — maafü- simuse seadusliku korraldamise alla määris. Kuid siin lõpebki nii ütelda süsteemipära- line töötamisjärg. Riigilogu teeb ka tööd ja ajuti päris hooa, kuid ta ei ole veel saanud asuda seaduste juure, mis meie oludes kõhe pärast põhiseadust oleks pidanud tulema päe- maforda ja mis esimese järgu tähtsusega.

Meil puudub näituseks ministeeriumide seadus. Põhiseaduse järele on temal meie riigile korralduse mõttes suur tähtsus, nagu juba ka Riigilogu läinud aastal alla kriip- jutas, vahetult valitsusele 1921. a. eelarve- mastumõtmise puhul loomi avaldades, lige- mas järjekorras selle seadusega Riigilogu- esineb. Siinamäni aga ei ole järele sead- duse eelnõust midagi kuulda.

Edasi maaseaduse arendamise jatkamine Riigilokust maa peab, nagu teada, minema tema harijate kätte põlise pidamise näol, ajumiskude aitamiseks pidi tegemise as- tuma teatav pangaasutus jne. Kuid senini puudub see kõik, mis loomulikult meie ma- majapidamiste arendamise peale tahtisid mõju- da.

Need on üldiselt näitused mõimalikult pi- last reast, kuid ka neist peaks jatkuma, et ka- vavalinduselt meie seadusandluse alustuse töös ära märkida ja seda kõhe tuntuva puu- dusega ka täna jälle ette tulla. Meie uue riigi algusest peavad arusaadavalt rif-

lad olema seadusandluse töö poolalt. Meil on ju nii palju munita ja parandada, täien- dada ja täita. Kuid seda tööd ja just selle- pärast, et seda palju on, ei või plaanita te- ha, vaid kama järele, ettemärkides tähta- maid seadusandlusette, mis teatavas järje- korras ja teataval ajaks läbi peavad aru- tatud ja maksima pandud olema.

Ilma sellela mõib meie seadusandline alustus palju tööd lõhkuda teha, tema väema- korrad mõivad pikad olla, kuid see oleks fil- lufeste kuhjamine, mille tagajärjel ehitat- tav Eesti riigilise hooe sugugi nii mõimalt ei feriks, nagu aeg ja asjad seda oma kor- da nõuavad.

Meie oleks seda nähtust kõrvaldada ja ju- ba eelarve istungi järgu tarvis üles seada ülesanne, mis ka tähtsa peab. Nagu enne lihvõtet Riigilogu istumiste keelomusta- jaks 1922. a. eelarve oli, nii peab ka kavadise istungjärgu seadusandluse kavasse küsimusi mõetama, mis temale ilme annavad, ja vii- tama ka neid läbi viia. Maa tarvitamisesse pühituvad seadused, näituseks, oleks selleks küllalt tähtsad. Samuti tuleks ka juba järg- nemate istungjärgude peapunktid kindlaks teha ja ette ära märkida. Kui nende seadus- te võrrele, mis erilise tähtsusega, seltsib ka terne rida teisi mõistmaks, nagu see iseen- sest arusaadav, siis ei pea see tahtisuse kas- vama, vaid neid mõib ja saab tähtsamate võrrele läbi töötada, nagu ka eelarve võrrele teiste seadusandlusega tegemist jai ja jõuti teha.

Seetaste niisugune seadusandluse kav- ta üldistest joontest üles ja hakataks teha järjekindlalt teostama, saab seadusandlus- tööd kindla ilma ja see mõjub oma kor- da jul- gustavalt ja õhutamalt meie riigi ja rahva elu mitmesuguste külgede arendamisel. Sel- leks tahtisid ja edu.

25. aprillil 1922. a.

-d-

Waja kohtuleppele jõuda.

Maalt tulevad halvad teated.

Põlul peab töö juba algama, aga kuul- damasti ei suuda paljud talupidajad, sellel valgatud tööjõudu maja, teenijatega palga- küsimustes kokku leppida.

Teenijate palgajad karistavad, et kui niilid leniste põllumajapidamiste seaduste hindade järele mälja arvata, kui palju palga mõib makssta, siis armastuse ajal kiitust kätte mõib tulla, sest et hinnad ehk veelgi alanemad.

Pealegi ei ole ka praegused hinnad olalt palgandubmistele vastavad. Palgandubjad lemmad palga aluseks miljahinnad, mis praegu kõigi muude põllumajapidamiste seaduste hindadele kõige kallimad.

Teenijad teistelt poolt on araks tehtud endise ajaga, kus kaubeldud palga eest sel ajal, kui see polt mälja maksti, kaugekki niipalju atneid ei mõinud osta kui palga kauplemise ajal oli loodetud, sest et aine- te hinnad tõusid, palg aga püsima jäi. Siis üt- levad ka teenijad, et ega meie kaubeldud palga eest omale kariloomi ei hakka ostma, mis juba hinnas odavamad on, vaid peaa- joliktult mälja ja ihutatet, mis alles kallid.

Nii on igauhel oma seisukoht ja see on lenistest nähtustest põhjendatud, peremeestel hindade langemisel, teenijatel omaaegselt hindade tõusust. Mõlemad pooled ei ole majandusteabades, kes tulevikku teaduse jä- rele püüdnud ära arvata, vaid nende eneste isiklike läbielamised on otust andvad.

Meie põllumajapidamiste mõib niisugu- ne seisukoht mõrlemisi suurt kahju teha. Muidugi juba ei ole majapidamistes sõja- ajast peale kõik tööd nii ära tehtud, kuidas nad oleksid pidanud tehtud olema. Katataks niilid ainult peremehe oma perekonna töö- jõuga läbi ajama, siis ei mõi olla juttu põh- jalikult maaharimisele, vaid tööd tehakse ai- nult kõik kudadagi viisi ära. Selle tagajärg on mõiksem laal tänawu ja ka veel edaspidi. Nii terne rahva kui ka üldiselt kohtuleppi- mata poolte huvides on tormalik, et meel mõimafel tunnil kohtuleppele jõutaks ja maa selle tööjõu jaoks, mis talle mälja.

Misjuures tingimised sel ajal valitse- vad, kui kowadel kaubeldud palga mälja-

makamine tuleb, seda ei tea keegi öelda. Siiski, mõelda mõib, et kui meie rahafurs püsima on ja kõik mäljapool rahulik, mida loodame, siis siigisel, kui ka aasta hea, nii mõndagi asja odavamalt osta saab kui praegu. Sellepärast on niilid palga eest tööle- astujatel vähem riskerimisi kui palgamaas- jatel, kes põllumajapidamiste seadust müü- vad. Üleilidse on aga majandusline elu niisugune, et alati tuleb oma jagu õnne pea- le mälja minna. Minult niisugustel aega- del, kus aastafimmed rahu kestnud ja kõik hinnad ja tööpalgad juba nagu fivistanud, mõib julge olla, et teatud kauba eest saab ka mõne kuu mõi koguni mõne aasta pärast ifka ühefuguse hinna ja teatud summa eest mõin ka pikema aja pärast ühepalju asju osta.

Meie elame praegu alles suure laineta- mise päevade järele. Ruumas on veel mit- med tuled ja jügarvused ka ei ole veel wailust. Igauks, kes sellest ajast on üle elanud, peab olema juba selle eest tänulik, et ta üleilidse meel elus on. Kas siin mak- jab siis niilid, olgu peremehel mõi teenijal, mõnehe kadade mõi koguni tuhande marga pärast karta ja majapidamist lohafile jätta? Majapidamine on ifkagi kõigi aji ja mida maa annab, seda jatkub kõigile. Kui ei teh- ta, siis ka ei tule midagi. Sellepärast on mälja kohtuleppele püüda. Tänavuseks. Tu- lemal aastal on loodetavasti juba seiuuford jälle hull findlam ja siis mõib oma kasu- fid selgemini kaitsta.

Jüripäem on mõõdas ja maa ootab hari- jaid. Need peavad leidma kohtuleppe tee, siis ei jää õnnistus tulemata.

Genua konverents.

Sekeldused Saksa-Wene wah- juhtumise pärast teatav. edast.

XX. London, 23. apr. „Sunday Ti- mes“ teatel on laupäeval Genuas uus kriis tekkinud Prantsuse protesti tagajärjel Saksa-Wene lepingu vastu ja Saksa was- tuse vastu kiitlaste margukirja peale pärast seda, kui wahetuhtumine oli juba lihtsudee- rituts peetud. Rõpuks otustati Saksa-Wene

unt margukirja kottu seada, kuid Lloyd George seletas, et soovitaw on konverentsi tööd jatkata ja mitte alati kriise arutada. Kui niisugune oluford edasi kestab, tahab Briti delegatsioon maailmale seletada takti- tuse põhjuseid ja wastutuse selle peale pan- na, kes selles töö tahtistamises süüdi. Ge- nuas ollakse armamisel, et uus sekeldus We- ne-Saksa lepingu suhtes on tekkinud Poin-

Lutifer.

(Jean de la Hire'i romaan.)

Siis tundsid nad äkki, et neil pea ümber hakkas käima, ja nad nägid tumedalt, et teine punane mees weidraid liigutusi nende poole tegi. Nad tundsid endid waarumat ja minestuse langemat — ja murud ei teadnud nad enam midagi.

Kui nad jälle meelemärgusele tulid, leid- jid nad endid kõrges mõlmitud kajas, mille seinad olid paljast kivist. Päemavalgus tungis siise neljast kitsast laskeaugust. See koda oli ümmargune. Laskeaugud märkisid kabe perpendikulaarse diameetri äärmisi otli. Nende diameetrite ettefujutawatel joontel asus neli moodit. Nagas moodis oli üks ini- mene. Sainclair, Corjat, Pilou ja Wolff. Nagal ühel olid seljas samad riided, milles nad waltwepostis minestuse olid langenud. Kõigile kolmele prantslasele olid ifegi nen- de sõjariistad jäetud: browning ja puša. Oma kõigefuuremaks imestuseks nägi Sainc- lair ümmarguse laua peal kaja keskil, kogu endi warustuse ja Corjat' nalkkoti filmus- kõitega, mida Pilou oli tarwitanud. Kõik neli meest awasid filmad ühel ajal ja ajasid endid üles kes küünarnuki najale, kes istu- file. Nad waatasid üksteisele otta ja nägid kõike seda. Prantslased leidfid, et nende browningud endifelt olid laetud.

Sainclair hakkas kõhe ruttu ja liihidalt pärima ja seletama:

— Corjat ja Pilou, on teie mõistus täiesti selge?...

— Arwan, et minu mõistus on selge wastas Pilou.

— Minul ka, wastas Corjat.

— Katiime järgi. Wastake minu küsi- muste peale. Mitu liiget on Nortmundi pe- rekonnal? Pilou wasta sina.

— Kuus liiget: wanaisa, isa, ema, üks poeg ja kaks tütar, wastas Pilou ilma jä- rele mõtlemata.

— Kuidas nende nimed on? Corjat, was- ta niilid sina.

Kõhe luges Corjat üles:

— Charles ja Louis, Wlanche, Paul, Pierrette ja Jacqueline.

— Täiesti õige!... Ja sina, Wolff, kas tead ka, mispärast sa ühes meiega siin oled?...

— Tean ainult, et meil kane enam elada

ei ole, wastas Wolff wäga õnnetu näoga.

— Kust ja seda nii kindlasti tead?

— See ümmargune koda nelja moodiga on lossi teenijate juures otse legendaarne. Seda kutsutakse „surma eestkojaks“. Minu teada on siin juba kahella inimeft kinni ol- nud enam ehk vähem raskete ekkimiste eest, ja kõiki nüheldi surmaga. Mina nägin neid: esimene kord kaste, teine kord kolme ja kolmas kord ka kolme. Sest kui keegi on sur- ma mõistetud, peavad kõik lossi teenijad, nii mehed kui ka naised, sellest koiast läbi käi- ma... Sealt sellest ukseft tullaft siise ja sellest siit minu paremal käel minnake wäl- ja. Ja siis ei nähta neid enam kunagi, mitte kunagi!... Meie oleme niilid surma eestkojaks... Mingifugune wõim ei suuda meid enam päästa.

— See on koguni teine küsimus, ütles Dönagija lihtsüdamliselt. Meie ütleme, et „mingifugune wõim ei mõi meid päästa“, kui meie näeme surma endi ees ühe milli- meetri kaugeft ja sekundi joofful kätte jõu- wat... Eks ole õhi, Corjat ja Pilou?

— Wagana pihta!

— Do!

Nende sõnade ja nende kabe üheaegse hliide peale ajas Wolff oma finifed filmad päran.

— Mingi mefta! ütles ta, teie olete ju hullud?

— Mõib olla, et oleme hullud, ütles Sainclair naeratahes. Kuid sina, kes ja en- nalt juba lõpuliktul kadunuks pead, finule ei mõi ju misiki asi seiuuforda raskemaks teha?

— Jah, ma arwan seda küll, ütles Wolff, nagu joatusele alla andes.

— Nii ei tee sulle mingit raskust was- tata küsimiste peale, mida sulle ette tahan panna?

— Mitte mingifugust, mu herra. Kuid ma ütlesin teile waltwepostis, et ma teile olen jutustanud kõik, mida teadsin, kõik!

— Sina ei teadnud siis, et on olemas kaks küüfiliselt ühefugust parunit von War- tedi?

— Ei teadnud.

— Aga sa ei jutustanud meile sellest surma eestkojast, kus meie praegu wiibime.

— Tõesti, sellest ei jutustanud ma teile: kuid warrun, et see on ainuke asi, mida ma- hele jätfin.

— Nii walmista siis oma hinge surma wastu, kui sa juba kindel oled, et surm sul suu ees. Aga kui ma find ühes endiga suu- dan päästa, kas oled siis nõus elama jäänna?

— Muidugi! Kuid teie ei suuda ei endid ega mind päästa.

— Saame näha!... Wolff, walmista oma hinge surmale ja ühtlasi ka elule. Mina ja minu seltsilised uurime seni seiuuforda.

Selle kahetõne ajal oli igauks seifandis, mis ta endale ärgates oli mõtnud: Sainclair istus rätsepa moodi, Corjat toetas end pa- hema käega kõwa padja wastu, Pilou pare- ma käega moodi ferwale; Wolff istus põiki, jalad ripakil.

Wolffil poolt, kes otse wastas oli, pööras Sainclair efiti paremale — Corjat poole, siis pahemale — Pilou poole, ja ütles:

— Rogumine!

Nad kohendafid niilid. Igauks istus oma moodi jaltutifse, nädga kaja keskil olema laua poole. Selles seifandis mõis Sainclair kätt mälja firutades Corjat' pahema ja Pi- lou parema käe haatata, muidugi kui need oma käe wastu firutasid. Silmas pidades, et moodite püitfed otse laskeaukude koiat jeine külge nlatasid ja et moodid umbes kaks meetrit pikad olid; filmas pidades meel, et mehed kolmekesi ettepoole kumardades ja kätt mälja firutades ümmarguse laua ferwa ula- tasid wõndutama; filmaspidades wiimaks, et laua läbimõõt oli umbes poolteist meetrit, mõis järeldada, et see koda õige suur oli. misjuures suuruft aga nende anbmete põh- jal täpifealt mõis mälja arvata.

Olles kõik tähele pannud, mida tarwis oli tähele panna, ütles Sainclair Corjat' poole pöördes:

— Corjat, mida sina arwad sellest, mis on juhtunud?...

— Mina, wastas Corjat, arwan ainult seda: et meile meie sõjariistad on jäetud, et kõik minu warustus, nalkkott ja koided meie tarwitada laua peale on pandud, sellest peab järeldama, et see punane doppelmees oma wõimusi kindel on.

— Wäga õige! kiitis Sainclair. Ja sel- lest, mis juhtus waltwepostis, ei arwa ja mi- dagi?

— Ei. See asi on minu mõistusele liiga keeruline. Selle jätan teie hoolde, pere- mees.

— Ja sina Pilou?

— Mina tahaksin teada ainult ühte asja.

— Mida siis?

— Mispärast langefime minestuse pu- nase doppelmehe ees, ilma et meid millegiga oleks puudutatud mõi löödu?

Sainclair wastas:

— Sest et teine, esimesele täiesti jarna- ne punane mees meie meeli oli seganud. meid lihtfalt kumistumesse pannes.

Kõikfite waltimise järele ütles ta rahu- listu häälega ja kõige suurema lihtsüdamlis- tusega:

— Mina, teades mida tean, ei annaks küline wäärtki oma elust ära... Katsugu ta neid meel ninapidi wendada. Tuletaga mee- le, Corjat, Pilou. Katsükimmed forda a- meil surm suu ees olnud. Jga kord ütlesin teile: Range tähele, meie pääfime weel ära!

Sest olin kindel, et ära pääfime. Et ära pääfime, peame kõiki oma kaste jõudufid kintutama. Minult tahata, tahata, tal, a! üt- len teile seda koiin forda, sest tah'tma, kum- gasti tah'tma, kahendab wõim, kirmist wastutabteft hootimata.

Kiimistatud ja elektrifeeritud ukfed, pa- lud ja kõrged müürid, sõjariistad mehed, kõik see et tähenda midagi. Ettefujutust, külna werd, julguft ja otustamismõimet on tarwis selleks, et mõita.

Kuid siin tuleb meil peaaajalikult waimu wastu mõelda — ja selle wastu peame mõitkema kõide pealt endi waimufõu abil...

Corjat, Pilou, minu tublid poisid, meie lastfime endid üllatada ja Lutifer mõis meid sellepärast hiipnotifeerida. See on meile hä- bistaw. Niilid oleme siin wangis ja surma hädas. Nii kõifelt ei ole meid surm ku- nagi enne ahwardanud. Mina ei ole sugugi kindel, et meie endid päästa suudame. Wae- walt julgen seda loota. Kuid seda soowin ma kõigi oma elufõududega... kõigi oma armastuse jõududega, sest armastus on mi- nu elu jügarwam alus...

Mispärast on olemas kaks punast meest? On kaks mõimalust: kas on siin sündinud kaffikutega tegemist mõi on kõik see asi liht- falt ofaw pettus. Kuid see küsimus ei ole tähtis.

Järgneb.

care unteft juhatuselt Prantjuse delegatsioonile.

ETA. London, 23. apr. Genuust teatafse: Barthou seletas, et Saffamaa mastus liitlaste märgufirjale ei olla täielik. Nõud George ütles, ta waatavat Saffamaa firja peale kui liitlaste nõudmistest põhimõtteliku wastumõtmise peale. Prantlaste rahustamijeks otustas komisjon Saffamaale teise märgufirja kottuseada, milles teatatafse, et liitriigid 18. aprilli märgufirjas avaldatud nõudmistest täielikku täitmist Saffamaa poolt ootawad. Selle märgufirja kottuseadmine liitlasi tänas hommiku peale, et täielikku üksmeelsust tema teksti kohta kindlustada.

Wälfemad riigid alalistest sefelbustest südinenud.

ETA. London, 24. apr. Genuust teatafse: Bratiano ütles, et wälfemad riigid olewat tüdinud kestwalt põnewast õhkkonnast, mis Genua konverentis juba arwanisest saadik walitses. Bratiano toonitas ühistunde tarwilikkust riikide wahel, kes rahu jaluseadnud ning püüawad seda alal hoida ja kindlustada. Kuna poliitilised ringkonnad Genuas äärmust sünnitawad, on mitmelugused komisjonid teinud wälfet, kuid wäär-

tuslikku tööd. Rahwaasjanduse komisjon on wastu wõtnud mitmed resolutsioonid, millele kohalik ajakirjandus suure tähtsuse annab.

Wenelased püüawad paatwstiga sõprust sobitada.

ETA. „Ere Nouvelle“ 16. aprillil kirjutab, et R. Wene jaat. Genuas kawatseswat paatwstiga lähemaspe ühendusesse astuda. Seda sõndeeritawat pinda Genua peapiiskopi juures. Enamlastel olla wäljatõotatud kawa, mille järele Wenemaale waimulikke ja misjonäre jaata wõib, et abiandmise tegevuseks kaaja töötada.

Rompwetiwabrit
„Mignon“
asub nüüd
Wittenhofi tän. nr. 9.
Saadaval suures wäljavalitus
tõltsiku kompweite.
1328

Wäljamaalt.

Naisametnik ja kõlblus.

Wallaliste emade küsimus Saksa parlamendis.

Saksa ajakirjandus pühendas hiljuti hulk ridu paari kuu eest emaks saanud wallalistele naisametnikule, keda selle „kuriteo“ eest ametist tagandati. Parempoolsed lehed leidwad „effimuse“ naisametniku tagandamise tähtsa korras olewat ning õhkasid südamepõhjust moraalse riffe puhul, millest isegi ametnikkude pere liimend enam wabad ei olla. Parempoolsed lehed selle wastu mõistwad hufi-ka ülemuse teguwisid, kes inimese teenistuse ja sisetulekita tänawale heitis just siis, kui ta kõige rohkem toetust oles wajanud; imes- tanult küsiti, miks nõuab riik kodanikkudest alatafja hästi paljude laste sünnitamist, kui ta samal ajal wõimaliku leiab olewat karistada üht osa neist kodanikkudest, kes walmis on riigile lapsi annetama — pealegi raskemates tingimustes kui paljud teised naiskodanikud, kel õnneks läinud lapsi sünnitada „seaduslikus“ abelus.

Küsimus aratas jeltkonnas äärmiselt palju tähepanu: sellest kõneldi naiskõnleja ja „ühingute koosolekul“; selle puhul püüdis seijukohta wõtta naisametnikkude liidu juhatus. Ning lõpuks ulatas asi ka parlament, andes Saffamaa naissejajatele juhuft, ka kord waielda diige pikalt ja laialt. Pärast ju küsimus eriti naistele.

Nende waieluste kaudu selgus, kui kitarinnaline ja wanamoodi-kohwitantelikuft „kõblus“ on weel tänapäew juurem osa enam-wahem wabameelsustest, ja oma teada arenemist Saffa naistest. Rääkimata äärmistest parempoolsetest, leidwad ka kesserafonna ja wabameelsete kodanlaste ridadesse kuuluvad naisaabitid midagi hirmuäratawat wõimalusest, et ametniku kohuseid täidaks naiskodanik, kes wäljaspool seaduslikku abielu emaks saanud: kuidas osta jarnase „kõbluselt langenu“ käest postmarke wõi lasta teda kwiiteerida oma tulumaksu jummast? Ametnikul olla riigi wastu teistlusest ja suuremad kohustused seadusepäraste hutes, kui muil kodanikkudel, tähendas naisaabit proua Dr. Bäumer (demokraat): sellepärast olla naisametnik kohustatud ka abielu asjus respektseerima kõige pealt seadusepärast. Peaegu kõik naisaabitid, ja lõpuks ka keegi meesabitid rõhutawad mitmel korral, et ametnik — ja eriti naisametnik — kohustatud olla kõigeft wäest austama neid wälis-riikseid komeid, mis abielu „pühitsewad“, — jeda nõudwat „lugupidamine Saksa naistest ning emadeft“.

Saksa rahwaporitei naissejajaja läks kogu ni kangele, et ta mitte ainult wallalistele emadele karistust ei nõudnud, waid ühtlasi joowis ametist lahti lastuina näha ka kõiki ametnikke, kes wallalistes põlmes isadeks saanud. (Siis tuleksid kõik ametnikud lahti lasta! Hiljuti selle peale kohtadelt.)

Waielused lõppejid sellega, et 199 häälga 156 wastu tagasi liitlasi komisjoni ettepanek, mille järele wallaliste naisametniku emaks saamise fakt mitte ei pidanud põhjust arwana ta ametist tagandamiseks. Saksa parlamendi enamus asus seega seisu- kohale, et emaks saamine juurele olate nais-

kodanikkudeft kuritegu on, mida karistada tuleb — olgugi et wähest mõni wallaline naisametnik terwema ja elujõulisema lapse wõiks ilmale tuua kui paljud poolnälginud „seaduslikud“ emad, keda riik wägisi tahab lastesünnitamisele kohustada. mr.

Poola maareform.

ETA. Poola ajakirjanduse büroo teatab 21. aprillil:

Poola osutaw kogu wõttis 1919. a. wastu maareformi, mille järele individuaalse maaomanduse ülemäär on 60—180 hektarit, kusjuures esimene määr maffab tööstusringkondade ja linnade ümbruses „maade koha“. Riigi äärepoolsetes osades wõib jeda illemäärat suurendada kuni 400 hektarini. Riik, kooperatiivid ja wallad wõiwad põllumajandust pidada aladel, mis on suuremad kui 300 morgenit. Kõik metsad saawad riigi omanduseks. Jga aasta, alates 1. juulist 1919, müüb wallitus talupoegadele wälja 200.000 hektarit maad. Maad, mis küfildamijeks määratafse, ostab wallitus omanikkudeft ära. Maasajateks kandidaatideks loetakse eestfätt maatamehed, siis wigastatud sõjamehed, siis maapidajad, kellel maad alla normi, ja siis, mõnejuguste kistendustega, jõufad talupojad. Etimele kolmele kategooriale annab riik abi. Kuni 1. jaanuarini 1922 on wallitus maad tagawaraks otnud, ainult riigi äärepoolsetes osades, ühtekokku umbes 440.000 morgenit. Tänapäew saab maareformi teostamise kawa juba laiemal ulatusel. Otmisele tulewad maad mitte ainult riigi äärepoolsetes osades, waid ka kesk-koas. Otmiseks 1922. a. on ette nähtud: 240.000 morgenit idapoolsetel äartel, 513 tuhat morg. endises Poola kuningriigis ja Galitsias, 60.000 morg. endises Poola Preiis osas. Kui juure arwata maa, mis wallitus kuni 1. jaanuarini 1922 kofu otnud, saab käesolewa aasta lõpuks kogu maafond 1.253.000 morgenit, j. t. üle 700.000 hektari.

Seated Wenemaalt.

Nälg ja äri.

Hiljuti läbi Moskwa ja Peterburi Sibe-rii tulnud kodanik jutustas Wenemaa oludeft järgmist:

Lõrmed Gesti asundused tahakfid Sibe-rii ära tulla kodumaale, jelt sealne elu on läinud ütle mata wiletsaks. Kuid kodumaale pääsemisel on ees tuhanded takistused. Wene wõimud ei taha eeskujulikke põlluharijaid maalt wälja lasta, raudtee ei suni kuigi palju inimesi wadada. Käesolewa aasta talwefurudel oli juhtumisi, kus nädala jookkul ei tulnud Omskisse ainsamatti rongi, ega läinud sealt neid wälja. Raudteetehased ja depood põlefid maha; neid ülesehitada pole fenini weel suudetud.

Paljud eesilased ajundustest on kolunud linnadesse, lootes sealt hõljumini edasi sõita wõimata. Glades linnas, tuleb neil tahes ehk tahmata häda sunnil kaasa teha kõike, mis teewad linnalased, j. o. angeldada: osta ning müüa igasugust rämpu.

Tuleb tulumeneb niifasti jüüfilise, kui ka moraalse mustusega, mis omane praegusel ajal Wene linnadele üldse, eriti aga Siberis.

Uuendage wiibimata „T. H. I. al.“ tellimisi, selle tellimisaeg aprilli kuu lõpeb.

1330

Omsk pole küll weel mitte sõna täies mõttes nälginud, aga tal on olemas kõik langes sümptomid: elanikud waatawad üksteise peale kui pigamisobjektide peale, keda wõib koorida igast küljest, et aga hoida enast weel peal; „loomuse“ pärast tungitakse juba kõi kallale. Peale kella 9 õhtul on Omskis hädahohtlik mulistatell liituda, jelt siis on pealiskriiete „puhastajad“ ametis. Naguani nina all hoideb nõuawad nad teekäijalt kaskat, ehk wastawat rahasumma kaskat „kandmise diguse“ eest. Nõuwiid on organiseeritud ning annawad kogu ni kwiitumgi wälja, kui saanud soowitud summa „kaskat arwet“. Kwiitumgi omanik pääseb siis järgmise trohifonna käest punitumataft läbi. Gentlemanid!

Oige kardetaw on Omskis liituda walgeihulistell, rammustatell naistell, jelt hiinlased on hakanud äri tegema inimese lihaga.

Nad annawad poe, kus müüa asju, mis himu teewad naiste filmide. Tuleb naistokaniti üfki ärisse, langeb talle laest, salalusegi filmus kaela. Neha wmnatafse üles, „opereeritakse“ ning liha läheb müügile 1. jorbi toiduainena. Ühel jarnasel „äril“ otmud 10 tüümi soolatud inimeseliha ning 3 „ärimeest“ mõistetud jelt põhjal jurma.

Riikudes Omskist Euroopa-Wenemaa poole, on igal seisakul rongi ootamas suu hulft puudustkannatajaid ja nälgiuid kodanikke. Paljud neist on nii jõuetud, et ei suni wäljasirutada kätt armuanni wastu- mõtmiseks. Annad ühele midagi, jookseb ju järele lasteparm mangudes ja murudes. Wõib olla, on nendegi hulgas mõned „äri tegemad“, j. t., täiskaswanud inimesed on neid kofutanud oma abnuse tõrjastadema.

Suures jaamades wõib näha wäga oma- päraseid „kommerts-wõtteid“: rongiteeni- jatel wõi wagunifiaatjatel on tarwitada piis- fejed ruuped, lihe sõnaga, neil on oma ruum. Seda ruumi kasutawad nad kaupade medanti- jeks iifitilul arwet. Kui rong juba publiku- mist tihi, hiilwad waguni juure angelda- jad, enamiste naistell. Wagunifiaatja lafse neid oma äranägemise järgi wagunisse pa- rojasti nii suurel arwul, et jünnib asjakoha- ne wõistlus, ja paneb siis ukjed kinni. Kui kaubad koos, lähemad eided minema, kuna müüja hakkab raha lugema. Kõige paremat äri wõib teha muudugi sõdamaga.

Wanakauba turud on linnades ifta weel peasjalikkudeft ostu-müügi kohtadeks, kui- gi seal enam ei ole leida midagi wäartus- likku, kuigi on juba olemas igasugused ärid. Peterburis, näituseks, tahab politsei „tä- turu“ tegeuwst lõpetada. Raskaniid püüa- wad publikumi laiali ajada, aga see ei lähe neil forda.

Peterburis on olemas restoraanid, kus saab jüüa üfna hästi ning juua peent waffi. Kuid ei taha hästi faelast alla minna tiif liha wõi leiba, kui sealfamas, ju kõrwal is- tub intelligent inimene ja wõhib walamitust- läitfawil filmil ju taldrifu peale ning palu- wariiswal hääle finult omale toidujäänus- leid.

Palju toiduainete magafine. Kuid fiigi- sel awatud pagaritöötubadeft on üfs kolman- dif juba jälle feisma jäänud. Palju naiste- defu magafine toredate läinud aegade asja- dega, mis on fenini olnud kuskil peidus. Lufusasjade äris on wälja pandud toredad päenawarjud, rafjawiitjad, kirjamapid. Zni- mesi aga, kes neid asju tarwitakfid, ei ole enam olemas.

Ühel põhikulitja nurgal on lillennaga- fin. Seal pakutakse walgeid Nipi kannikefi. Neid on seal wäga palju. Nähtawasti lei- dub weel puud, milledega kitta wäifst nurg- akeft koori triiphones Tjarskoje Selos. Reegi ehil ennaft nende imenenade õitega. Kellel seks on raha ja soowi, see pole igata- hes mitte rõhutatud ega näljane. —ei—

Korterid uuesti üürimaksu alla.

Moskwa, 23. apr. Rahwakomissariatide nõufogu otustas 1. mail üüriraha jisse jeda nii munitfipalifeeritud kui ka munitfipa- lifeerimata korterite eest. Üürirahaks mü- ratatakse 160.000 ja 240.000 rubla munitfilla pealt kuuks.

Wemaks Peterburis.

1. aprillist wõetakse Peterburis linna weewärgi heaks 1500 rbl. ämbriit weemaksu. Maksu maksmata jätmise korral wõetakse 10 protj. trahwi ja kui maks ühe nädala jookkul ei ole maksetud, lõpetatakse weeamine.

Cesti-Wene wahelord.

Räimad mitmesugused kuulujutud, et Cesti-Wene wahelord wiimaseft ajal wa- waks on läinud.

Oleme selle asja kohta lähemad teateid saanud ja mõime kindlendada, et kuulujutud liialdamad ja segawad.

Lugu on lihtsalt nii, et kui üfs riif oma eitajad teise riifi saadab, siis need eitajad seal puutumata peakfid olema. Riif on see kultuurariifides. Cesti- ja Wenemaa wa- hel on jelles mõttes ka juba warem kofhi lepitud.

Hiljuti, nagu juba teatatud, arreteeriti Wenemaal teiste hulgas mõned Cesti eituse tegelaste jetta kuulnwat iifitid. Sellekohas- te protestide peale, mis Cesti poolt saade- tud, ei wabastatud neid.

Sellest tuli järeldada, et nõufogude We- nemaa ei tunnista jeda rahwuswahelift su- het, mille järele diplomaatise eituse jetta kuulnwat tegelased oma tegude eest oma riifi koftu alla kähwad.

Ei ole mõtet ühel riigil kofitulepet pida- da, kui teine teda ei pea.

Cestis ei tehtud siis ka enam kofitust, kui sellekohased mõimud mõnda nõufogude Wene eituse jetta kuulnwat iifitit fin nen- de poolt forda saadetud tegude eest arreteerida kofitid. Wõetigi mõned nõuf. Wene tegelased finni.

Müüd hakkas nõuf. Wene protesteerima, ilma sellest küsimata, et tema ise enne selle ifeenest mõistatata ja pealegi tehtud kof- tuleppe oli tühiuseft pidanud, mille järele Cesti eitajad Wenes ja Wene eitajad Cestis oma riigi wõimude ees oma tegude eest waa- kutawad.

Et digus fin täiesti Cesti pool on, see on wäga selge.

Meie poolt ei wõi fin järelandmist olla. Nõuf. Wene peab selleft järelduseft tegema.

Ka teistele riikidele, kes nõuf. Wenega läbi tahawad käia, ei ole see afi tähtfufeta. Reegi neist ei ole nõuf, et tema eitajatel Wenes wõhem digufi on kui Wene eitajatel tema juures.

Meie walitjuse ringkondadele ei tee kõik jee afi muret ja teda ei peeta ka muut pärast tähtfaks kui sellepärast, et edaspidine läbi- käimine Wenemaa loomulif oleks.

000

Sooaja tõmbepilt, mitte lastele!

„Gatonella“ (õige naister.)

turbuse, armastuse ja kannatuse laul.

Peaosas Lucie Dorain.

1334

Sport.

Ilma tõetewõistlused.

Wõistlejate kohalejõudmine.

Saadud teadeft järgi jõuawad eimõit- luseft osawõtjad wäljamaalased Tallinna müüft reedeks, maili laupäema hommikufs. Needeks on kohal Prantjuse ja Läti tõstjad, kuna Schweitfi spordimehed, kes juba täna, 25. aprillil wälja jõduwad, jõuawad alles laupäewaks kohale. Teeks on walunud jchwetslased Wafel - Berliin - Riia - Tal- linn. Sakslaste käest ei ole weel teateid ko- halejõudmijest tulnud. Meie oma wõistlejad (Tartust) jõuawad ka reedeks Tallinna. Kramahutatakse kiilalisi mõõda wõõraste- maju. Wõistlejate kohalejõudmise järgi pee- taks laupäewal, arwatamasti raefoja laalis, kongressi,

mille awab Fiskar. Kongressi jaadifitena wõtam. Cesti poolt 2 eitajad (Kauba, teise määrab spordiliidu juhatus oma järgmifel koosolekul) ofa. Wäljamaalastest saadab iga osawõtja riif oma eitaja. Jgal riigil on kongressil üfs hääle. Kongressil töötatakse kofitunikele täpibeafsed juhtnõuad wälja, ühtlasi seatakse kofitumifude koosseis kofu. Peakofitumifu kohale, milline harilikult kor- raldajale riigile jääb, seatakse Tartu „Kale- wi“ liige Kauba spordiliidu poolt ülesse. Kongressi keeleks on arwatamasti Saksa feel.

Wõistlejate worm.

Cesti wõistlejad ilnuwad kõik ühijeks wormis wälja: walged färgid, piikfid ja kin- gad, wõõlumber rahwuswahelisteft wormideft fide. Riinal igal osawõtjal oma felfti märk (mitte riigilipp).

Wiimased harjutused.

Tallinnas wiibimad meie paremad tõit- jad Schmidt, Ernesaks, Rõim, Tammer j. t., harjutakfid juba eila uue tõstefangiga, mis Tartust toodud. Wiimaseft harjutust pe- taks weel täna, selle järele jääwad harjutu- sed kuni wõistlusteni järele. Wõistlustele tellitud fangid (kaks kmg) on Saffamaalt juba Tallinna jadamasie jõudnud, jamuti on auhinnaft sadamas; korraldaja felfti käe- nad weel ei ole.

—efi—

Rahvamajandus.

Kommunistide tärganemine pärandusdigu e

Jäta kodanlike ilmalorra poole!

1. mail 1918. ilmus Wenemaal dekreet, mis päranduse digu e selle senisel mõttel ühe juurestipjuga maha kustutas. Sellest ajast peale hakkas niisugune lustilik seadus maksma, et mitte lapsed ja muud omakad ema furma läbi lahkimise wanemate ja sugulaste liikumata ja liikuma waranduse pärijateks ei saa, waid riik, s. o. ära seletatud: kommunistide partei. Grandiks jäi ainult warandus, mille määrus mitte üle 10.000 rubla ei ulata, s. o. nii umbes üks toot tu- letiife, ajalehe number, mis paari nädala eest ilmunud, wõi ka püüdnööp, mida mõne- lugustel põhjustel mõimata ette dimmida.

Seidi: pärandus on wargus ja wargust ei tohi eeskujulikus riigis milgil tingimisel lubada.

Järgneva nelja aasta jooksul elati siis niisuguse seaduse järele. Tagajärjed on tut- tamad. Nimelt niisugused, et nüüd hirmu- fäinaga tagasi tormataks kodanlike ilmalorra lihapottide juure. Tahetaks jällegi olu- sib luma, milledeks midagi ka warastada o l e k s; ja selleks on üks efimeidest peand- udest, et pärandusdigu seaduse dekreet tuleb asju wifata.

Seda tehakse efiatgul natuke häbeliku- näoga. Uuele pärandusdigu seadusele, mille eelndu teofil, katjutakse sellepärast kuju anda, nagu ei oleks ta kala ega wähi, waid midagi nii wähepealist. Omanduse digu- furrus mehe wõi naise omanduse peale, mis koos seisab natsionaliseerimata hoone- test ja majakraamist linnades, läheb elama- jäänud naise wõi mehe ja alaealiste laste peale üle. Kui furrus omanikul naist, meest ega lapsi ei olnud, siis natsionaliseeritakse ta hoone. Selle eluwaegse tarwitamise digu- läheb aga kadunu töowõimetute omakste peale üle, seda kadunu senijani ülema- l pida- nand. Kui kadunud mingi wäike tööstus- wõi furbandusettewõtte oli, siis läheb oman- dusdigu selle peale mahajäänud abikaasa wõi alaealiste laste peale üle. Puuduwad

aga niisugused pärijad wõi on nimelt alaeali- sed lapsed järele jäänud, siis saab mahajää- nud waranduse omanikuks riik, kes alaeali- ste laste eest peab hoolt kandma, nagu see Wenemaal, kus juba elawaid inimesi las- soga püütakse, just mõimalist juhtub olema.

Peale selle jääb riiklikele ajutusele, kel- lega kadunu rendilepingu läbi seotud oli, digu sellest rendilepingust loobuda. Ette- wõtte ojad (tarbeasjad ja isesead), mis fur- nud rentniku omad olid, maksetakse ta päri- jatele wälja. Pärandatud aktiivate ja furbandusühifuste ojatähtede pärimise kohta antakse erimäärused. Kadunud järele jää- nud raha, mis Wenemaal töowõimetaste panta- des jooksul arwel seisnud, läheb, kui ta mit- te üle 10.000 rubla ei ulata, mahajäänud abikaasa wõi laste omaks. Järgelikult wõib siis uue seaduse järele iga Wene kodanik oma naisele ja lastele fularahas umbes üks mil- jon 700 tuhat Eesti marka wõi faks-folm- fimmend miljardi nõufogude rubla päranda- da, ilma et „wargusest“ juttugi oleks. Tuleb armata, et Wene proletariaste hul- gas, kes ju kommunistide idenduse järele sel maal see kõige ülem liht pida- da olema, wist ühtegi ei leidu, kes oma naise-lapsi ni- isuguse pärandusega wõitlilid õnnestada. Waid nnt seadust fawad iflagi jälle ainult pur- fultilist wõimeid maksima — nagu Ri- kolai ajal, nii ka Leninil päewil.

Mis puutub aga pärandusdigu seaduse Wenemaal ajutase wäljamalaste liikum. ja lii- kuma waranduse kohta, siis ei masta uus sea- dus selle kohta mitte, waid see korraldatakse eralepingutega. On ette näha, et nõufogude walitlus siin rahwuswõimelise eradiguse mää- rusest ka Wenemaa kohta maksimaks tunnis- tab. Sellega ojatatakse wäljamalased ees- digustilese felfuforda, waid juuremal mää- ral, kui nad seda ftaariaegel Wenemaal olid. Kas Wene oma kodanikke tundeb selle tagajärjel oma walitluse ja oma riiklike korra waaku fõbraifumaks marutuwad, on muudugi ife ofi, mis ainult wõndlastesse puutub.

Rontfessioonide kiffimus We- nemaal.

„Puhtad“ kontfessioonid ei leia wõtjait.

Ragu „Oit-Europa-Markt“ teatab, olla Wene kontfessioonide kommission wiimafel ajal furrutud olnud oma poliitikat muutma. Alles hiljuti afunud nõufogude walitlus waid niisugusel felfufokol, et wäljamaa kont- fessioonäridele fufurwad n. n. „puhtad kont- fessioonid“ anda, s. o. niisugused, milledeks nõufogude walitlus ife mingil wiifil ofanif ei ole. „Puhtad“ kontfessiooni wõttes fofus- tufid wäljamaa kontfessioonärid üht ofa oma tööstuse foadustest, enamiste 10 pr., fufuta riigile andma. Peale selle jäi waid kontfes- sionäri fofufes teatud aja jooksul oma et- tendõrri töowiljakust teatud fõrgufele tösta, niifama ka oma töölifi warustada toiduai- netega ja tarbeasinetega. Selle eest omandas kontfessioonäri digu e ülejäämat ofa oma töwfoadustest fife- eht wäljamaa- ära müüa.

Nüüd on aga tegelik elu näidanud, et wäljamaa kapitaliste-ettewõtjaid ei leidu, kes walmis oleksid niisugustel tingimistel We- nemaal tööle hakkama. Ettefs on digustilid olnud Wenemaal ifta waid niisugused, et wäl- jamaa kapitalistid ifta waid ei julge — raha ettewõtte fife panna, mis mõimalifult juh- tumifel mitte ainult fagu, waid ka fahju wõib tulla. Peale selle on Wenemaa majan- dusline felfuford ülejäämat lastud niisugu- seks minna, et wäljamaa kapitalistid töölis- te ja ametnikkude warustamist toiduainete ja tarbeasinetega ifegi kõige parema tahtmise juures ainult eneste peale wõtta ei wõi, kus neil Wenemaa praeguste wõimude juures fufufustus puudub, et nad tarwitlita tehni- lifi materjale fife mehada ja kontfessioone- ritud tööstuste foadust wälja mehada wõi- wad.

Sellepärast on kontfessioonide komitee nüüd ofustanud mitte ainult „puhtad“, waid ka „fegatud“ kontfessioone pakkuma hakata, s. o. niisugusi, milledeks peale wälja- maa kapitalistide ka nõufogude walitlus ofanif oleks. Mif wiifil see ofawõtmine faab fündima, ei ole praegu waid teada. Wõib olla, et „fega-kontfessiooni“ tiifil on lihtfalt aktiifalt, mille aktiifad walitluse ja wälja- maa kapitalistide wahel on ära foadatud. Senini afutatud aktiifaltifides on aktiifate enamus nõufogude walitluse omaks faanud,

fuid wawalt wõib armata, et ta „fegakont- fessioonides“, kus wäljamaa kapital tööle afub, fefajama nõudma hakkaks.

Kuni ftaamaani ei olla waid niisuguseid nimekamiswõimelisi kontfessioone wälja an- tud. Ragu kontfessioonide komitee efimees nõufag. lehtedele teatab, olla seni ülejäämat 60 kontfessiooni nõudmist tulnud, milledeks Wenemaa ülesfhitamife fofha tahtfust wõiks olla. Nõed nõuded olla poasjalifult fafia, siis aga ka wõifli ja Englise tööstuse poolt tulnud. Jäbiraatimifed olla juba pifemat aega faimas olnud, fuid seni olla nii hästi nõufogude walitlus kui ka kontfessioonärid foominud ära oodata, mis Genwarit tuleb. Kui fellel konwerentil mingifugustele fof- fufepetele fufafife, siis olla loota, et kont- fessioonide kiffimus Wenemaal enda prakti- life teostumife fufhes teatud edufammu wõib teha. Siis on ka mõimalif, et juba eelolemal fuwel mõned kontfessioonid wõtjaid leitud.

Lätimaa linafaf ja harimine.

Lätimaa oli lina fufufipinna fuurus 1909.—1913. umbes 85.000 hektari. Aasta- ne linafaf oli 30.000 tonni ja linafeen- faaf 25.000 tonni. Lina müüdi fuuremal ofalt Lääne-Prefi tekstil-wabrikutele. 1919. aastal wähenes lina fufufipind kuni 25.000 hektarini, linafaf 9000 tonnini ja linafee- me 8000 tonnini. Rahel järgneval aastal jäi fufufipind muutumataks, lina faabi um- bes 10.000 tonni ja linafeenet 9000 tonni.

Lulemifus wõib Lätimaa lina fawata- mife töufu loota. Senini fündis linahari- mine primitiifil wiifil; nüüd tahetaks fel- fel alal tarwitlusele wõtta Lääne-Prefi ees- fufu, mille töttu töö palju fergemaks läheb ja lina ning linafeenne määrus fufuf. Rootfi ja fafia wabrikud faatfid juba länud aastal Riia näituse ajaks Lätifse fuurel ar- wul linapuhastamife mafinaid. Rootfi wa- fufuta fuffiduse töttu leidfid selle maa wabri- fufadufed waga wähe oftaid. Ruid ka faf- fa mafinaid ei olnud fuurt edu, fefi lätifef leidfid hinnad olewat liig fõrged.

Uifde tarwitamad rajariigid ja Wenemaa ainult fefufise fuuruse ja lihtfama konftrukt- fiooniga linaharimife mafinaid. —ei—

Weste.

Sendafateft, haridusminiftrift, Xhoft, rätfe- pateft, heaft ja halwast eesmdjuft, Eesti kul- tuuri eestumifist ja ebdendamifist ja muuf.

Haridusminiftr Bauer fõlnud Riigifogu fofofolekul: Kui meil fufhani Xho farnafefid firjaniffe oleks, siis faatfid nemad riigi toe- tustaha. Aga meil on ainult „lendawaid figu“.

Kaske on fahne rahwa firjaniffe nende fuuruse poolest wõrrelda.

Brantfateft puudub Goethe. Aga selle päraft ei jäta afadeemia oma firjaniffe hin- damata.

Soomlastel puudub oma Xhfen, aga selle ettefkaande taha ei poe faal toetusandjad.

Rõigil Lääne-Euroopa rahwastel puu- dub oma Tolstoi ja Dostojewski. Kas nad sellepärast omi firjaniffe fõimamad.

Xho on tahtis Soome firjanif. Soome tahtfufed leitud Rootfi fõidu dige fergesti teed Euroopasse. Rootfi on Soome ja Eu- roopa firjanidude wahel heafis fõbitajaks. Meil puudub farnane fõbitaja. Kuigi Xho on ife Soome feele piiri pafõnenud, meie aga uuel Euroopas ei ole, siis ärgu fellest wale järeleufi teftagu meie firjaniduse fõhta.

Xho arenes kultuurilifil pinnal, mis pal- ju fõrgemal oli fellecegeft meie omast. Xho fai paremas arenemisajal wäljamaa fipen- diumit. La wõlgne järgelikult oma arene- mife eest palju Soome riigile.

Kui palju on meil näit. Wifdet tema are- nemifil wõlfafpooll toetatud?

Meil ei ole Xhot, aga meil on kõigif ar- mufafef ja lugeaf publikumifit tunnufet firjanif Wifde.

Megi fafia ja fadafafafia fõhwitadide pallafped Eestis peafid teha hindama, kui nende felfufot felleks fõhufab.

Wifdet ei haama ega alanda fee, wõib olla mõndagi teift meie firjaniffu mitte, kui ta ühes ametiwendadega „lendawaks feaks“ nimefatakse. Seda nime ei anna neile keegi Eesti firjanidufafafolane firjaniduse fufufje ega armufajaja. falfifud on kõife Eesti afja alati kõige inetumade nimefega alandada püüdnud. Nüüd on farnafel ifi- fufel mõimalifult faanud Eesti walitluse efi- tajama farnafit mõnitust falfata.

Haridusminiftr tõi waid selle ettefkaän- de, et meil loowate firjaniffude fõhta ar- wufajate arwamifed lafhu minna. Ruidas oleks niisugusel korral mõimalif ofufatada, kes toetamise wõart, kes mitte?

Xdefti „furb“ nähtus. Aga mitte ifi- meil, waid ka mujal. Mitmed Brantfufe fuurimafid firjaniffest ei ole oma eluafal afadeemiasse pafõnenud, näit. fõla, fefi tema fõhta lätfid arwamifed „lafhu“. Paljud faid jamal ajal „furematuks“, aga nende fuulfus, kui seda ülfde oli, fufufus waid enne furma. Et ka Xho fõhta arwamifed lafhu lätfid, fee on herra Bauerile juba teatamaks teftud. Xhfeni ja Strindbergi fõhta lätfid nende elu ajal arwufajate arwamifed fuureft lafhu.

Aga ometi peamad meie felffoolide õpila- fedti teadma, kes meie praegufe aja loowad firjanifud on ja mis neift armata. Ja wae- malt tohib keegi neift nii pealifkaufelst üle- ülfdistades üht firjanifupõlme fawafteifefi- da „ui feda haridusminiftr Riigifogus te- gi. Nemad wõiks ka herra Bauerile abifs olla, kui fee wawaks tahaks wõtta, tundma õpida Eesti firjaniffe, kes waid — praegu elamad ja loomewõimelifed, kes enam- wä- hem juba wälja fufunenud, kes andelifemad algaafad. Xgatabes peaf meil haridusmi- niftr ife ka farnafis fufufmifis ofufufufufi- muline olema.

Haridus teftif, arenes ja fõwab Xrgele järfele wafafawal majanduslifel ja kultuuri- lifel tafafinnal, mis firjaniffele arenemis- mõimalufse annab. Meil on feni fee fõfapind ainult teatud mõddul olemas.

Oli aeg, kus Wene firjanifud peasjalif- kult mõifnifu felfufest wõrfufid. Mifult mõifniffude majandusline järg andis wõi- malufse oma lastele nõnda areneda, et neift, kui anne ei puudunud, firjanifud wõifid fõufata.

Lafufaja felfufest andeline inimene wõis tol ajal jäljetult faduda, kui talle õnnelik ju- hus appi ei tulnud.

Meil on firjaniffudel paljude arwamife järfele juba ammu waba ja täielif arenemis- wõimaluf. Aga fõfpooll ei ole afi mitte palju parem kui fufhan Riimi päewil ja Ed. Wifde noores põlmes: firjanif peab juba fõf- fi afal ja ülefõfde noores põlmes ife eufefle

harifufe faamifeks leiba teenima ja päraft firjanidufega tegemifit tehes %, omast fõuft ja afalt muu töõga leiba teenimifeks tarwita- ma. fõfufufufes faab firjanif fõgu oma fõuft ja afalt elu fefes wafest %, oma eri- alale püfendada. Aga selle juures on tema fuur fõhus selle oma fõu wõifefe ofaga Eesti rahwale feda luma, mis talle digufe an- naks ifefefufalt elada, mis mõimalufe an- naks eeflaftefge Eestis miniftrifs faada!

Xdefti fuur ja wafufufaf fõhufufus on meie firjaniffudel.

Kui Eesti waid ei olnud ifefefifem, siis faid Eesti loowad firjanifud toetust — aushindade näol, mida firjanidufelfid jaga- fid.

Nüüd, kus Eesti ifefefifem, ja selle ife- fefufufe töttu mõnelgi mehel wäljapafite- w fõht (ofuguf mitte teenuste päraft, waid ju- husliffe parteifõmbamifoonide töttu), nüüd jagatakse Xruusmannidele ja Brantfufele toetusrahafid ja loowatele firjaniffudele — jalahoop. . .

Wiimafel ajal on waga palju räägitud fõolnoorfõo fõfufufe tafafinna töftmifist. On räägitud palju eeskufu mõjuf. Mõu- tafie ifefufantif õpafafefel ja pebagooifdel head eeskufu. Minu arwamife järfele peaf feda ka haridusafja juftidelt nõuda wõima, minde faas ka herra Bauerilt. felfufot fõ- hufab, pole midagi parata.

Kui tema Riigifogu fõnet lugeda, (ja ta ei ole feda afaleftis mitte diendanud ega parandanud!) siis tuleb tahtmata fõom fõo- linoorfõole fõfda:

Ärgu wõtte herra haridusminiftrift halba eeskufu. Ärgu ülfdistage fufagi nii pealif- faufelst kui herra haridusminiftr. La ni- metab fõfki praegufi firjaniffe fahne fõnaga „lendawaks fõgabeks“. See on ülfdistus, misfugufi ainult ofufufant enefele wõib lu- bada. Suurem jagu teift teab waga häfti, et praeguste loowate firjaniffude hulgas on mitmefugufe andega inimesi ja et igafife fõfki tööd fõnfefki üfufwõartufife dei ole. See ei tohi teile põhjufi anda neid fõfki ja nende fõfki töid mõne fõimufdnaga maha feda.

Leifeks, ärgu rääfge fufagi afufi, mida teie ei tunne. fefi fõfgeft paistab wälja, et herra haridusminiftr, kes fafia haridufe faanud ja fuurema fao oma elufi fõfifute ringfõnnas liifunud, wõib fafia firjanidufi häfti tunda, aga kufi wõis tema mõne aas- ta eest, kui fufi waid ettefufufufafat fadafu'd ka ei olnud, fuft wõis tema armata, et tal Eesti haridust ja Eesti kultuuri arenemifit tuleb juftida! Fuft wõtab ta aega Eesti firjanidufe tundmadpõimifeks, ta „fõnfufab“ fafia firjaniffe Eesti fõolidele!

Rõfmandaks, noored fõbrad fõolif ja wäl- jaafpool fõolif, lugege hõolega haridusminif- tri Riigifogu fõne läbi. Leie leiate fefit rõfufeti wafufufid wafelhüüete peale. Ren- det wafufufelt paistab fufufus, mida Eesti fefels hüüafke ninatarufeks. (Näitufeks wafufus Riififefele herra Kanale). Riifu- gufe fufufega ärgu teie fufagi haridusmi- niftri fõmbel hülgada püüfde.

Rõfmandaks — aga fufi pean ma wõifefe loo jutufama. Hiljuti oli lehtedes teade, et keegi õppur üfbel noorte fõofolekul õpeta- jaid ja haridusminiftrift „rätfeafateks“ nime- tanud. Hiljem oli lehtedes fefufus, õppur fõfufud tõefti wafufufe afedufes midagi far- naf, aga leidnud hiljem oma ofufufe fündma- ta olewat, fahjafõnenud feda ja wõtnud ta g a f i.

Haridusminiftr ei ole oma „lendawaid figu“ mitte tagafit wõtnud. Aga meie ar- wates ei ole fee fõna mitte waga fufufis, ife- aranis haridusminiftri ja walitluse efifaja fuufi.

Nii siis, noored fõbrad, wõtte eeskufu farnafis afufus mainifud õppurilt, mitte ha- ridusminiftrift herra Bauerilt.

Meil on nüüd mõeks faanud wäljafpõoll Eesti mõimalifult ja wõimatul juftumifil oma kultuuri edufada (efifada). Selle pea- le leitafke fõhe fufufafid ja nende fufufade määramifel ei wafeldagi. Kui meil aga kul- tuuri e b e n d a m i n e pämafõrral, siis lii- tafafke wäljamafefufe ofufmifeks fawafefud fawafefamad fufufad tagafit, kui nad ei lähe wana mõõbli fõfufufmifeks wõi Xruus- manni ja Brantfi toetamifeks.

Ed. Subel.

Päewauudised.

Wenelased ja Eesti diplomaati ise efitaja arreteeritud.

Eesti efitaja Kaulaasias ühes efituse personaaliga arreteeritud.

Viisatsa senistele arreteerimistele, mis Wene mõimud Eesti efituse liigete hulgas Wenemaal toime pannud, kuulume, et wenelased on arreteerinud ka Eesti efitaja Kaulaasias, Kserbeidshani wabariigis, herri Pauli ühes efituse liigetega.

Herri Paul on Eesti diplomaatiline efitaja, kelle kohta rahwuswahelise kombe järele isikupärasust määrdab.

Ohusõidu liinide korraldamise asjus on leping teedeministeeriumi ja ohusõidu a.-s. wahel neil päewil alla kirjutatud. Lepingu järele on juba waremalt avaldatud.

Rahwogu liige Panowski t.

Rahwogu liige Panowski on täna öösel ära surunud.

Wäljawõtmata optantide fraam.

ETA. Wäljaminekute komisjon (Tallinn, Kõrge t. 1) on juba mitu korda hoiul Jamburist tagasi laadud optantide warandus. Mitmesugust fraami ja riistu on seal järgmistel isikutel: Samberg, Selaf, Ots, Kuttmann, Winkler, Mikmann, Sepp, Järm, Wilmann, Nikitina, Ulrik, Sinerfon, Moring, Bain, Oram, Serf, Jurisfon, Kirilinn, Kangur, Witner, Rinna, Welba, Kurst, Linde, Weermann, Kollom, Sital, Sooren, Kolwin, Kalluf, Hunt, Wäituf, Welba, Karmus, Ali, Kollon, Keikas, Walsmann, Rinna, Kufin, Kefas, Wager, Blumenthal, Segal, Brul, Tuluf, Randura, Bain, Meimann, Gamson, Tomson, Wilgats, Weimann, Broschintsonski, Wlaubrit, Meier, Simblo, Koot, Soowa, Lemberg, Joganfon, Keis, Sebar, Feldmann, Wankiro, Masif, Keis, Joganfon, Kudemann, Saal, Kirp, Talup, Reddi, Kudemann, Jakobson, Rahli, Kerf, Wshenitsfon, Wshkifrow, Diido, Seemann, Rene, Siitam, Leman, Gendritsen, Roding, Postnikow, Keis, Niam, Oti, Jürgens, Keet, Kuusepp, Bain, Repifon, Kõrw, Luit, Wshenitsfon, Mering, Jakobson, Schmiedeberg, Kiff, Eshenbeier, Wlaubrit, Wismann, Kottur, Kiblin, Budronof, Weidmann, Beer, Wilgats, Gelciten, Germann, Keis, Peterfon, Malinowski, Kofebiir, Goop, Aprif, Edwards, Kjasfon, Winogradowa, Bughan, Ali, Kieender, Karuf, Lepp, Abo, Konowalowa, Keimann, Kemm, Klisson, Kungo, Wismann, Wrafshtits, Suster, Stimul, Belt, Mijet, Poluf, Riimann, Lilmats, Priisa, Eisper, Anufill, Waldmann, Luts, Stromnow, Port, Printz, Holm, Rangur, Puri. Wäljaminekute komisjonil ei ole mõimalik asju kaemata aega hoia. Soowitaw on, et omanikud oma fraami rutemini ära wiiks. Wastasel korral müüakse fraam ühe kuu pärast maha.

Rahwuswaheline merimeeste kongress.

Parilist teatatakse Suufoudstabladele, et seal üldine merimeeste kongress alganud on. Oja wõitawad pea kõik meredöitjad rahwad, nende seas ka Soome ja Skandinaavia riigid. Kongressi juhatab rahwuswaheline tööhüroo. Laewoosmanid ja meremehed harutawad laewanduse ja merimeeste seisuforda fogu maailmas, nende kinnitamine tööpärase wastu, tööaja pikkuse kohta meres, merimeeste kaitse sanitaarsetes hüttes ja muud. G. D.

Rodufjõa kartus Ulem-Sileefias.

Pärast ennepühadeegist sõjamoonaladit plahwatust Gleiwitzi amaldanud Saksa lehed sagebaste kirjutusi, milles kaitatakse uue Rodufjõa mõimalust Ulem-Sileefias. Keis kirjutustes tõrjutakse tagasi etteheited, nagu oleks Gleiwitzi plahwatust, mille ohwriks hulk Prantfufe okupatsiooniwäe sõdurid jai, — kuidagi Saksa walitfufe süü läbi tekkitud.

Saksa walitfufel ei olewat kõnes olemas Ulem-Sileefia osas midagi ütlemist, seletab neliadawane „Berl. Tgbl.“; õigem olemas ütelda, et katastroof Prantfufe okupatsiooniwäe ülemate arwele tuleks kirjutada. Seft need ülemad tegewat kõik mis mõimalik, et soodustada ettevalmistusi uueks poolakate määstuf Ulem-Sileefias.

See mää mõimut Berliini lehe arwates

algab juba kõige lähemal ajal. Määstuf-watfuste eesmärgiks olemat rahwuswahelise tagajärjel Sakfamaale jäänud Ulem-Sileefia osade ühendamine Poolaga. Prantfufe okupatsiooniwõimud toetawat poolakaid sellega, et okupeeritud maakondade Sakfajooft elanikkudest iga wahengi kaitferiist ära korjatawat, kuna poolakatele mõimaldatamat, suuri sõjariistade-ladufid koguda. Peale selle mangistamat okupatsiooniwõimud kõik Sakfajooft kodanikud, kes Rodufjõa puhul mõifid Sakslaste omakaitset organisierida; sealjuures tarwitamat prantfufel ohtlalt jalapolitsei ja erasakfufalajate abi.

Kõige selle tagajärjel waatawat Ulem-Sileefia Sakfajooft elanikud suure murega tulewikku. Kiri poolakad peafid pealetungimist alustama, siis jäänud Sakslased igasuguse kaitfeta saatufe hooletks.

Õstufwad mõlakoorma taaswabajaib.

ETA. „Eho“ 21. aprillil kirjutab: N. Wene Berliini poolametlik häälekandja leiab, et Wenemaast lahtilõõnud maad siiski Wene mõlgade tasumiseft oja peafid mõtma. Berliini leht tähendab, Wenemaa pidawat diglajeks, et uued riigid maksimiseft oja wõtaksid. Ka lijab juure, et juba ka mõlufaladajad nõuawad.

Witmane 1921 a. lõpsti, mangitud igal pool ilmas: wee peal, wee all ja õhus. Oja wõtawad kirjajad loomad: lõwid, tiigrid, leoparbid.

„Riigimilitaari püstoda“

Peafas Eddi Vello. Sälige „Grand Marina“ rellaami! 1935

Sakfa mäetööliste juht surunud.

Nagu Sakfa lehtedest näha, on Sakfa mäetööliste juht, riigipäewa liige Otto Sue surunud. Sue oli üks ilmapaistumataft sotfialiseerimisfommisjoni liigetest. Spa konverentfifil liifkas ta ühes Stinnesiga kindlasti kõrgi liitlaste hõimist, kes Sakfamaalt suuremal hulgal sütt soowisid. Sue pidi ka Genua konverentfifil eksperidina oja mõtma, kuid jai haigufe tõttu koju.

Sue oli fõetööstufe täidise sotfialiseerimise poolt, mõistis endast lugu pidama pan-na aga ka neid, kes tema waateid mitte ei jaganud.

Läti-Wene laubandusline läbitäitmine.

Läti rahaminister tegi korralduse, (nagu „Segodnja“ loeme), mille järele nõufogude Wene piiril pannakse kinni kolm tollipunkti, jättes tolliwahwe ainult raudteele Silupes, Rituspes ja Jndras. Ühtlasi kawatfetakse ära kaotada määruft, mis käitwad wahetuspunktide kohta. Wabakaubandus on lubatud fogu piiril, wahetuspunktide awamine — igas kallas. —et—

Wene kirikuarandufel Konstantinoopoli turul.

Nagu „Kull“ kuulab, olla suur hulk Wene kirikuarandufi, mis üteldawasti näljahädalaste beafk konfiskeeriti, Konstantinoopoli wanakraami kauplustes müügil. Terved kaupluse täied wõdrandatud kirikuriistu ja ehteid olla Konstantinoopoli Wene pagulaste peale nii erutawalt mõjunud, et kaupluste omanikud sunnitud olnud, kauplusi sulge-ma, kartes nende purustamist.

Geifingi riidelauplus

afub
Tallinnas, W. Karja tä. nr. 7.
1919

Sotfialistilise ajakirjanduse agentuur.

ETA. „Eho de Paris“ 18. aprillil teatab Genfist: On asutatud suur rahwuswaheline agentuur fogu maailma, peaaajalikult aga Euroopa sotfialistilise ja kommunistilise ajakirjanduse jaoks. Agentuur algas juba tegemist. Selwettfias on ta ajufohaks Zürich.

Mongoolia ennaft isefiswaks kuulutanud.

ETA. London, 23. apr. Nagu Gelfingist teatatakse, on Wõhja-Mongoolia walitfuf Urgas Wõstfwa walitfufe fihutufel Mongoolia Siinast ärarippumatuf riigiks kuulutanud. Ühtlasi teatab ta lepingu tegemist

Wene nõufogude walitfufega, milles wiimane tõotab Mongooliat toetada Siina wägede jäsetungimise puhul.

Uputus Põhja-Meerikas.

Wesi ähwardab linna üle ujutada.

ETA. London, 23. apr. New-Orleanist teatatakse: Mississippil jõgi ähwardab linna üle ujutada. Linnaft on kõik lapjed wälja juadatud. Ohjagost teatatakse, et seal fajakubandeb aafrikad on wee all jõevee tõufu tagajärjel. Arwatasse, et wesi enam ei tõufe. Senat otustas 1 miljon dollarit määrata abiandmifeft weetõufu läbi kahjuaanutele.

Uue wabafadamad Rootfis.

ETA. London, 23. apr. Nagu Stokholmist teatatakse, awatakse Ralmö ja Gotthenburgi uue wabafadamad lähemal ajal laewafidule.

„Riigi Teataja“ nr. 50

on ilmunud järgmise fufuga: postijaamade seadus. Sieministeeriumi koosseitu ja palgamäärade muudatuste seadus. — Määrus Lõstamaa mõisa maadelt nõutawa liikumata waranduste maksu asjus. — Määrus tuleõnnetuste wastu wõitlemiseft abindude kohta Walga linnas. — Lõnda- ja turimafu wõtmise kord Walga linnas.

G. w. mõibulaenu 1. aprillil 1922. a. wõitufe nimetiri

on ilmunud „R. Teataja“ lihas nr. 50.

—ooo—

Tallinna sõnumid.

Tallinna linnawõitfogn järje korraline loosolef.

peetakse ära homne kell 6 õhtul.

Pääwaforras: uue linnanduniku walimine lahtunud R. Antropoffi afemele, finobelt uuel alufel lõustufumafu wõtmise küsimus, linnawalitfufe ettepanekud: 1921. a. puudujäägi katmifeft üfififfu mafu wõtta, luba anda Merepuisteel end. Kanuti gilbe majas ffrifufehoonet ehitada jne. Kõrku 27 punkti.

Linna ettewõtted.

Linna walgustufe ja weemuretfemise ofafonna puhast fufetulef mõõdalainud aastal ligi 20 miljoni marka.

Nagu linna walgustufe ja weemuretfemise ofafonna aruannetest felfgab, on mõõdalainud aastal ülejääki annud: elektri-jaam 13.540.541 m. 72 p., weemaf 5.937.918 m. 21 p. ja gaasifabrik 284.957 m. 24 p., kofku 19.765.417 m. 17 p. Selle juures on aga ainult elektri-jaam rohkem ülejääki, umbes 700.000 m., annud, kui eelarwes ette nähtud oli. Kuna weemaf umbes 300.000 marka wähem ülejääki on annud, kui eelarwes ette nähtud oli, siis on ofafonna ülejääki oieti ainult umbes 400.000 m., milleft mõiks ühe jao ofafonna teenijate wahel wast ära jaotada linnawalitfufe äranägemise järele.

Walgustufe ja weemuretfemise fommisjoni eilajel loosolefuf jaotamise kawa kindlast ei fentud. Aualdati fowwi, et tulewifu tarwis wäljatõotataf põhimõtteid, mille järele tulewifus teenijatele tasu antaks.

Linna walgustufe ja weemuretfemise ofafonna pearnamatufidajaks

waliti eila senine raamatufidaja abi herri Reinberg.

Gaasifabrikuf tõrju

antakse müügile ofaifufufele „Maja“, kes juba wõitfufe wahetfakfu eest tarwitajatele edasi müüb.

Ärwa faab gaasifabrikufi kätte tähtebe järele, mis „Majast“ wälja antud.

Laewatäigu teated

Sila kuulid fiske Rootfi aurif „Marta“ sega-fauba ja Ameerika aurif „Santa Clara“ wõljaga Wenemaa tarwis.

Sadamas on praegu 51 laewalaewa.

Wendefi laadiwad 3 laewa faupa wälja Lääne muulits; Kaupmehe filla laadiwad wälja 4, fiske laadiwad 2 ja järjekorda ootawad 3 laewa; Wafkomi filla laadiwad wälja 8, fiske laadiwad 3 ja järjekorda ootawad 4; Uues sadamas laadiwad wälja 3, fiske laadiwad 6, kuna 3 laewa filla aäres ootawad laadufite pealekandumist, järjekorda wälja laadumifeft ootawad 6 ja kühjalt fefiwarad wäljaõiduf 2 laewa; Wõhja kantfif laadis wälja 1, järjekorda ootawad 8 ja kühjalt fefi-fab 1; reidil ootawad järjekorda 3 laewa.

Suuropi poolt on tulemas 3 laewa, nendest „Odin“ weburitega. M. T. T.

Tegewus Tallinna sadamas.

Prague elatus feftab weel wahemalt kolm nädalat. — Meie wõitfufad. — Tarwi-dufed ja kawatfufed.

Juba mõnda aega töötab Tallinna sadam äärmise pinewufega. Laewu on nii suured hulgal fefst, et nad kõik fildade ääre ei mahu, waid paiguti kabe ja kolme faupa üksteife taga peamad järke ootama. Wäbilastawa transiitfauba hulk on nii suur, et jeda järjelt edasi faata ei jõuta, laduruumideft on juba nii fike puudus, et sunnitud ollakse faupe ofalt maa peale maha panema, milleft müüd ka juba mereasjandufe peawalitfufe hoone efsife platfife on hakatud pörandat ehitama.

Mereasjandufe peawalitfufes arwatasse, et prague palawifufine tegewus meie sadamas fefapuhku weel wahemalt kolm nädalat faab edasi feftima. Selleft ajaks mabaneb Soome laht arwatawasti juba fel määral jääft, et laenad Wenemaa jaoks määratud faupadega wõnwad ofeffohe Peterburi sadamasse jõita.

Siis algab meie sadamas wõitfuf aeg nagu fee ka enne jõda harilik nähtus oli. Tallinna tulewad siis järgnema poolaasta jooftul Wene faupadega arwatawasti ainult need laenad, milledele toodawate faupade lo-nofemendib weel wäljalumastamata, wõi millede tasumiseft asjas müüja ja ofija wahel muud weel täit ja lõpufiffu fefjufst ei ole. Kuid peale selle on loota, et meil juwel ka oma rannafõidu ja wäljameo läbi faab tööd olema, mis elu ja tegemist sadamas täiesti raugeda ei lafe.

Peterburi sadam ei ole fangeltki kõige paremas korras, olguft, et seal on lahtunud korraldustõid teha, põhja pagerdada jne. Kuid kõigeft hoolimata ei ole karta, et olewad puudufed ja korratufed seal laewade lofifimist fufaduffid tuntawalt taftistada. Pea-afi, seal on fpetfialifeid ladurume kulladafel määral ja fufgi neift peafs puudus tule-ma, siis mõib kas wõi tühje wabrifufhooneid nende faupade alahoiufks fajutada, millede edasifattamine mõnefugustel põhjufel wiibib. Jgatähes on kindel, et tegewus Peterburi sadamas wahemalt nowembri feftpai-gani ilma nimetamiswäiriliste taftistufeta — wõib edeneda.

Teine tugem wõitfufaja oli Tallinna sadamale enne jõda Riia sadam ja ka müüd tuleb sellega rehtendada, et ta juwel oja transiitfaupa, mis talwel jummitud oli läbi Tallinna minema, enesefse tõmbab. Need on peaaajalikult kaubad, mis Keif-Wenemaale määratud, kuna Wenemaa põhja-õhtu ofasse faadetawate faupade fufhes Riia sadamal mingit fufgetõmbamist jõudu ei ole. Teatub mõõdul rafkendab Läti sadamatel wõitfuf Tallinnas ka fee asjaolu, et Wene faupadef läbinedu Lätimaal raudteeliini pikkufe mõjul Tallinaks läheb kui meil.

Üks omadus on Tallinnal, mille poofest ükfti teine sadam Baltimore idarandadel temaga wõitfufda ei faa: ta on fiin atnuf sadam, fufu funi 30 jalga fufawal istuwad laewad wõimad wabalt fiske jõita. Riia Soomes kui Riias ei ole ühtegi nii fufawat sadamat. Kuid õnnests ei lepi meie mereasjandufe riikif juhatus fangeltki ainult selle paremufega, mis Tallinnat naabrite hulgas ettepoole tõstab. On plaanifid liifumas, nii ütelda, õhus, kuid on ka konfreetfeid, fefgelt wäljafufunenud kawatfufi, milledeft eesmärgiks Tallinna sadamat täiendada ja laiendada wõimase määran, mis meie looduslikes tingimistes üfipea mõeldaw. On kindel nõu — ja selle teostamist ei beeta wõimatuft — lofifimise kiirufe, tonnaafhi ja filla pikkufe koefiffienti meie sadamas kõrgemaks tõsta, kui fee ühefti Baltimore sadamas senini on wõimalif olnud. Peale muude eeltingimiste on selleft tarwifil suurema mehaanilise jõu töölafendamine, kui senini, kuid fama tungim nõue on ka, et inimeste töös ja tegewufes ideaalne kord mafama pääfets, nii et ofatnis, energia ja täpifefalus wõimaldafid äärmise kiirufe juures äärmise töowilja-fufe. Riipafju kui feni fefst tegemistest appi-da wõib, ei ole fee ideaal meie inimeste-materiaali juures mitte kättefaamatu. Meie inimefed tahawad teenida, ja kui nad näewad, et fee kõige suuremal määral wõimalif on ainult äärmise jõupingutufe ja fufawa kohufetunde abil, siis ei lähe nad neid omadufi mujalt laenama, waid tulewad omaga wõtja.

Kopli puisteet fefatakse korda.

Sinawalitfufe ehitusofafond efines raud-teemalitfufele ettepanefuga, müüa temale Kopli puisteet kordafesdmiseft umbes 100 kubifüüda põlewifitwi tufta ja liima. Raud-teemalitfufe nõufogu otustas küsimufe jaotawalt ja määras tuha hinnaks 200 marka plawormi pealt ning liiwahinnaks 450 mf. kubifüüdi, fufjuures wõdu linnawalitfufe kuful fümmit.

Wastutaw toimtaja: Joh. Wiif.
Wäljaandja Päähihus "Leataja".

Estonia teater
Eelispäeval, 25. aprillil
Sambuli roos
Leo Falli operett 3 w.
Algus kell 7/8 õhtul.

Reedel, 26. aprillil
Mängu põrgu
Tähelepanu! 3 mürgeis Eon-
S. petoweni ja Carl Matherni
lähel tohikudesse oludesse
kohendatud Willi Mallitas.
Algus kell pool 8 õhtul
1317

Draamateater
Reedel, 28. aprillil
"Napoleon Bonaparte"
(Vae victis).
H. Bossi 8 waatusline draama
Algus kell 8 õhtul.

Laupäeval, 29. aprillil
H. Sewrenomi
"Kõige tähtsam"
Uutse komöödia, teisele draama.
4 waatuses.
Algus kell 8 õhtul.
Pääsetähed eelmisel iga päew
kella 11—1 e. l. ja 6—8 õhtul
Draamateatri kassas.
1326

Ringsepa
õpipoissi
tarwis W. Ameerika tän.
nr. 5, l. 3.
1333

Anna Maripuu
isikutunnistus on kaduma
läinud, mis maksusutust
tuleb lugeda.
1331

Estonia Muusika Osakond.
Saani kirikus, reedel 28. aprillil f. a.
ettekanne
G. F. Händeli oratoorium
"Messias"

Raastegewad.
Hr. M. Eidi-Sinkel (sopran), pr. W. Beem-
Romanoff (alto), hr. G. Kuiga (tenor), hr. R.
Witto (bass), E. M. O. segafoor (100 lauljat ja
Estonia juumfoonia orkester.
Orell hr. A. Rasemetš. Juhatab hr. A. Topman.
Algus kell pool 8 õhtul.
Pääsetähed 25—100 margani eelmisel "Estonia"
teatri kassas. 1304

D. H. Maamees
Tallinn Pikk tän. 12, kōnetr. 18—36.
Soowitab labust:
randplekki mitmes tugewuses
šonnituhange,
labidaid nr. 5, 6, 7,
alumiinium- ja klaasidust f. m. l. 1166

Põhja Panga

23. aprillil f. a. ärapeetud korralise aktsionäride pea-
koosoleku otsuse põhjal, maksab Põhja Pank iga akt-
sia, nominaal Emf. 250.—, pealt 1921. a. diwidendi
kupongi nr. 2 järele mkf. 60.—.

Diwidendi väljamaksmist toimetawad:

Tallinnas — Põhja Pank,
Tartus — Põhja Panga osakond,
Wiljandis — Põhja Panga osakond,
Pärnus — Pärnu Pank,
Walgas — Walga Pank,
Rakweres — Wiru Pank.

Põhja Panga Juhatus.

Wiru Pank,

Rakweres, Laial uul. nr. 17; telefon 109.
1206
Wõtab raha hoitule, jookswale arwele ja tähtaja peale,
maksab 5—7% aastas. Annab laenuid mitmesugusel ku-
jul ja kindlustusel, toimetab raha edasijaatmisi teistes-
linnadesse ja ka väljamaale. — Ostab ja müüb wälis-
waluutat ja tshekke.

Põhja Kinnitusselt Agentuur:

Kinnitab tuleõnnetuste vastu liikumata ja liikumat wä-
randust. — Teatab oma aktsionäridele, et peakoosoleku
otsuse põhjal 1. aprillist f. a., maksab 1921. aasta eest
aktia pealt 37 marka 50 penni diwidendi. Suhatus.

D. Artur Tamm Maaler

Eile ja suguhatsused.
Bastumõmine
igapäew kella 4—1/2 p.
Saani tänawal nr. 6, krt. 8.
(Krediit panga majas).
Kõnetraat 14—13.

otsib tööd, moodjad
eestkirjad, täielised abi-
nõud omal. Pakkumised
anda kohe jst. „452“ all.
1297

Uktsia Seltš
"Rüttemeo"
juhatus palub herraid aktsionäridel ilmuda felfi
korralise
peakoosolekule,

mis ära peetakse 14. mail f. a. kell 10 hom. Tar-
tus, Suur Turg 17, kaubandus-tööstus felfi ruu-
mides

- Päewakord:
1. Koosoleku juhataja ja protokolli kirjutaja
walimine.
 2. 1921. aruanne.
 3. 1921 a. puhtakasu jaatus.
 4. 1922 a. eelarwe.
 5. Walimised põhikirja järele.
 6. Aktiaate realiseerimise tingimiste kinnitamine
 7. Eäbiräakimised.

U. G. „Rüttemeo“ juhatus.

U. G. „Rüttemeo“ trüff, Tallinnas.

Tallinn — Stockholm.

A. L. „Edin“

(kapten Hammarström)
õidab siit neljapäew., 27.

aprillil kell 11 hommikul wälja.
Reisijate ja kauba ülesandmist wõtawad
wastu

Thomas Clayhills ja Poeg
S. Protusmägi 14. Telef. 1-18.
Telegr. aadr. Clayhills, Tallinn.

1336

U. G. „Rüttemeo“

Miril „Linda“

on alganud järjekorralist sõitu ilmil

Tartu — Jõesuu.

Krasit Tartust kell 2 p. l. iga päew.
Krasit Jõesuust f. 4 hom. iga päew.

1324

Möldri kohta

otsib wäljapõppinud kaine ja töötas noormees, on
osaw puu ja raua töö peale wõib ka remonteerida.
Pakkumised f. l. „Mölder“ all. 1332

Saani tänaw nr. 6, äri 7 müüakse
kaalude wabrikut „Wega“
tembeldatud 1327

Detšimaal kaalusid
1/10 kaalusid — 20 ja 30 pundi, laaukaalusid, wõib solotnikub
ja toobid. E. W. seaduse põhjal nõutakse ka maal tembeldatud
kaalusid. 1327

Otsjon.

Wostwa Eööstuse Panga
Pärnu jaoskonna

liikumata waranduse otsjon, mis 8. aprillil f. a. pida-
mata jäänud, peetakse ära

13. mail f. a. kell 2 p. l.

Pärnus linnaameti majas Wiljandi-Pärnu Rahulogu
istangute saalis. Lähemad tingimised maja müügi
kohta on awaldatud „Riigi Teatajas“.

Samal päewal kell 4 p. l. müüakse ära otsjoni
teel sama panga päralt olem liiku warandus (Pärnus,
Rüütli tän. nr. 19) nagu: terastambri sefid, 4 raud-
tappi, kirjutusmasin, fopeerimise pressid, kontori mööbel,
letid, pulbid, lapid, lauad, toolid jne.

Müügile tulewa liikumata waranduse wäärtus on
hinnatud 1.500.000 marka peale, millijest summat pat-
tumine algab. Ei leidu fogu waranduse: ohtjat nimetat
summa eest, siis läheb sama warandus müügile otsjoni
teel ühiskasjalist.

Lähemaid teateid liikumata ja liikuma waranduse
müügi kohta annab Wostwa Eööstuse Panga liiwid-
rimise komisjon Rahaministeriumis Tallinnas.

1323

Liikwidaatorid.

Kalosfid

1300

on kohale jõudnud.

A. Bobowitsch

Wiru tänaw nr. 7.